

NIEUWSBRIEF

NUMMER 7 • NOVEMBER 2022

BREDA ^{STAP VOOR STAP} AARDGASVRIJ EN CO₂-NEUTRAAL

HOE GAAT HET MET DE ENERGIETRANSITIE IN BREDA?

In 2044 gebruikt Breda geen aardgas meer. Tegen die tijd hebben we een hoop energie bespaard. We doen steeds zuiniger met elektriciteit, aardgas en warmte. We gaan alle huizen, kantoren, scholen en andere gebouwen goed isoleren. De energie die we in 2044 nog nodig hebben, wekken we zonder aardgas op. Dat maakt Breda in 2044 CO₂-neutraal.

We gaan overstappen naar een duurzame energiebron voor de verwarming van onze huizen en andere gebouwen. Ook voor warm water en voor koken stoppen we met aardgas. Deze overstap wordt de energietransitie genoemd. Wat in de plaats komt voor aardgas, is nog niet bekend. Dat bepalen de bewoners samen met de gemeente en andere organisaties. Wijk voor wijk gaat de gemeente in gesprek met de bewoners. De eerste wijken zijn Doornbos-Linie, Hoge Vucht en Prinsenbeek. Daar starten we met een wijkenergieplan waarin we een aanpak bepalen voor een gebied.

Alle huizen en andere gebouwen in Breda moeten worden aangepakt vóór 2044. Anders zijn we niet op tijd. Het aardgas raakt op dus we zoeken naar andere manieren om onze huizen te verwarmen. Maar voordat we daarover nadenken, kijken we eerst naar het huis. Je huis kan pas van het aardgas af als het goed is geïsoleerd. Hoe beter je huis is geïsoleerd, hoe meer mogelijkheden om (later) van het gas af te gaan. Wie een eigen huis heeft, kan dat zelf (laten) doen. Wie huurt, hoort van de woningbouwvereniging wanneer zijn of haar huis aan de beurt is.

De energietransitie is grootschalig en complex. Maar alle wijken en alle huizen komen aan de beurt. De gemeente heeft een plan voor de volgorde. In de 'verkenningwijken' starten we vóór 2030. Op www.breda.nl/energietransitie leest u welke dat zijn. Je bepaalt zelf in hoeverre je jouw huis klaarmaakt voor aardgasvrij wonen. Of dat je al van het gas af gaat. In allerlei wijken zijn al initiatieven van mensen die samen met burens, straat- of wijkgenoten willen gaan isoleren.

BUURTINITIATIEF VUCHTSTRAAT EN OMLIGGENDE STRATEN

De gemeenteraad heeft Doornbos-Linie aangewezen als 'verkenninggebied' voor de energietransitie. Van die wijk verwachten we dat veel huizen en andere gebouwen al in 2030 van het aardgas af kunnen zijn. Alwel heeft hier de huurwoningen gerenoveerd en aardgasvrij gemaakt. Bewoners van de Vuchtstraat met een eigen woning waren benieuwd of en hoe zij dat ook konden. Er is een buurtinitiatief met mensen met een eigen woning in de Vuchtstraat, Buys Ballotstraat en een stukje Stationslaan ontstaan.

Op 14 en 17 september zijn er inloopbijeenkomsten geweest in de Vuchtstraat waarin bewoners hun straatgenoten hebben verteld over het buurtinitiatief en hebben gevraagd of ze ook mee willen doen. Er was ook mooi nieuws: er komt een nieuwe subsidie voor bewoners van Doornbos-Linie en de Hoge Vucht, die je mag optellen bij de bestaande subsidies. We hebben de Bredase isolatie-aanpak laten zien. Die legt uit waar je op moet letten als je aan de slag gaat.

Er is veel belangstelling voor het isoleren van dak, vloer, muren en ramen en het leggen van zonnepanelen. De mensen die niet bij de bijeenkomsten in september waren, gaan we vragen óf en waarvoor zij belangstelling hebben. Hoe meer mensen meedoen, hoe beter de prijs en hoe beter de straat eruit blijft zien.

De volgende stap is een bijeenkomst waarin we als gemeente samen met bewoners de informatie delen die er al is en bij elk onderwerp twee namen zoeken van mensen die offertes gaan aanvragen namens de groep. Het buurtinitiatief Vuchtstraat komt nu echt op stoom en alle hulp is welkom!

HELP, MIJN ENERGIEREKENING ONTPLOFT!

De stijgende energieprijzen raken veel huishoudens. Voor de lagere inkomens is het extra moeilijk om rond te komen. Gemeente Breda helpt bij het vinden van oplossingen als je door een hoge energierekening in (geld)problemen komt.

Hulp bij energiekosten

Zijn er problemen met het betalen van je energierekening of weet je niet hoe je bezuinigt op je energieverbruik? Vraag hulp bij energiekosten, lees meer op www.breda.nl/hulp-bij-energiekosten

Energietoeslag

Er zijn meerdere groepen die recht hebben op de energietoeslag van € 1.300,-. Voor het recht op energietoeslag kijkt de gemeente naar de hoogte van het inkomen. Wat voor soort inkomen iemand heeft, maakt niet uit. Wisselt het inkomen elke maand? Dan wordt gekeken naar het gemiddelde van de afgelopen 3 maanden. Het netto inkomen zonder vakantiegeld is niet hoger dan de bedragen in de tabel. Deze bedragen gelden tot eind 2022. Aanvragen kan op www.breda.nl/energietoeslag Belangrijk om te weten is dat de energietoeslag niet meetelt als inkomen. Het heeft geen gevolgen voor eventuele andere toeslagen.

Recht op energietoeslag

Van 21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd:	Netto maandinkomen niet hoger dan:
Alleenstaande (ouder)	€ 1.361
Gehuwd/samenwonend	€ 1.944
Vanaf de pensioengerechtigde leeftijd:	Netto maandinkomen niet hoger dan:
Alleenstaande (ouder)	€ 1.640
Gehuwd/samenwonend	€ 2.247

VIER KLIMAATBURGEMEESTERS 2022 VOOR BREDA

Klimaatburgemeesters zetten zich in voor een beter klimaat. Van kleine, persoonlijke veranderingen tot grotere activiteiten met maatschappelijke impact. Vier klimaatburgemeesters hebben zich aangemeld en stellen zich graag voor.

Elisah Pals

Elisah Pals: "Vorig jaar was ik de eerste Klimaatburgemeester van Breda. Ik vind het belangrijk om niet alleen over duurzaamheid te praten, maar om te laten zien hóe. Zoals een leven zonder afval en daar ook mensen in stimuleren. Daarmee verklein ik mijn voetafdruk en vergroot ik mijn handafdruk. Duurzaamheid is leuk, lekker, gezond, gezellig en geld besparend! Op die manier wil ik mijn klimaatburgemeesterschap inzetten als een cadeau aan alle inwoners. Ik kom iets brengen waar je echt wat aan hebt."

Iris Blom

Iris Blom: "Ik ben klimaatburgemeester, omdat we al onze 180.000 inwoners nodig hebben om meer duurzaam te leven. Wanneer we Breda radicaal gaan vergroenen, zal het klimaat en de leefbaarheid van de stad verbeteren. Ik zet me met name in om de kringloop van tuinplanten als norm te maken."

Rianne de Wit: "Ik ben in 1994 afgestudeerd als modeontwerpster aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Breda. Vanaf die tijd heb ik me ontwikkeld tot voorvechtster van duurzame mode. Mode is één van de meest vervuilende industrieën en draagt bij aan de bedreiging van de aarde: denk aan de enorme klimaatproblemen

Rianne de Wit

en groeiende sociale ongelijkheid. Het hele systeem moet wereldwijd en radicaal veranderen. Ik moedig de burger aan tot consumeren, zelf te maken, repareren en bestaande kledingstukken te herwaarderen. Daarnaast geef ik praktische adviezen over hoe kleding kan helpen om beter bestand te zijn tegen de omstandigheden van deze energiecrisis.

Fer Weijmans: "Ik ben gepensioneerd bestuursjurist. Ik woon in Teteringen in een levensloopbestendige en energieneutrale woning.

Fer Weijmans

Mijn uitgangspunt is dat milieubewustheid begint met het treffen van eenvoudige maatregelen, dus een opbouw van onderaf. Van bovenaf opgelegde maatregelen stuiten vaak op weerstand en onbegrip, vind ik. Mensen bewust maken van wat om ons heen plaatsvindt, draagt bij aan begrip en noodzaak om ons gedrag aan te passen in het belang van een gezonde aarde."

INWONER AAN HET WOORD: PETRA UIT LINIE-ZUID

Petra doet mee aan de pilot in de Vuchtstraat en omliggende straten. De pilot is gestart omdat huurwoningen van het aardgas af gingen. Mensen met een koopwoning, zoals Petra, wilden weten of zij ook aardgasvrij konden worden. Na een aantal gesprekken en onderzoeken weten we: ja, dat kan. Nu is de vraag: hoe kunnen we onze huizen klaarmaken voor aardgasvrij? Petra vertelt in elke nieuwsbrief hoe zij omgaat met die vraag.

Deze nieuwsbrief heeft Petra geen uitgebreide update: ze heeft corona gehad en het herstel daarvan duurt langer dan verwacht. Ze wacht sowieso op de isolatie-aanpak waar we elkaar over spraken de vorige keer. Het team van de gemeente is daarmee bezig: eind november is het klaar dan sturen we het naar Petra.

Petra hoopt de volgende nieuwsbrief weer een uitgebreide update te kunnen geven. Wij hopen dat Petra goed herstelt en dat ze tegen die tijd de isolatie-aanpak heeft gekregen en gelezen.

KORTER DOUCHEN KAN 60 M³ PER JAAR SCHELEN

Volgens Milieu Centraal is douchen goed voor ongeveer 80 procent van het warmwaterverbruik van een huishouden. Een liter warm water kost ruim 70 keer zoveel energie als koud water. Koud douchen scheelt dus enorm, maar is natuurlijk niet zo comfortabel. De gemiddelde tijd douchen is volgens Milieu Centraal 9 minuten. Breng je dit terug naar 5 minuten, dan bespaar je 15.000 liter warm water per jaar. Voor het gasverbruik komt dat ongeveer neer op een besparing van 60 m³ (kuub) per jaar.

Voor nieuwe variabele contacten liggen gasprijzen inmiddels gemiddeld op meer dan € 3,70 per kuub. Als je 60 kuub gas bespaart door minder te douchen, komt dan neer op een besparing van € 222,- per jaar. Maar voor veel bestaande klanten rekenen energieleveranciers lagere gasprijzen, ook al stijgen de tarieven daar ook al.

Het Kabinet maakte op Prinsjesdag bekend vanaf 1 januari 2023 een prijsplafond voor de energierekening in te willen stellen. Huishoudens kunnen dan voor hun gas en elektriciteit niet meer betalen dan een vastgestelde maximumprijs als ze niet meer gebruiken dan gemiddeld.

Het voorlopige plan is om voor gas een maximumprijs van € 1,50 per kuub in te voeren bij een verbruik van 1.200 kuub per jaar. Als je 60 kuub bespaart door minder lang te douchen en je blijft onder de verbruikersgrens van 1.200 kuub, scheelt 5 minuten in plaats van 9 minuten douchen op jaarbasis 90 euro.

TERUGBLIK KLIMAATWEEK BREDA

Van 31 oktober tot en met 5 november vond in Breda de eerste editie van de Klimaatweek plaats. Een week die landelijk georganiseerd wordt door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, waarbij aandacht wordt gevraagd voor energiebesparing.

In Breda stond de week in het teken van het energiezuiniger maken van je huis. In het programma was er aandacht voor energiearmoede en tips om energiezuiniger te leven. We organiseerden het Energiefestival en daarnaast een aantal informatiebijeenkomsten voor specifieke doelgroepen, zoals bewoners van monumenten en besturen van VvE's.

De week werd afgetrapt met de energiemarkt van energiecoöperatie BRES Breda. Wethouder Peter Bakker opende de avond en er was een interview met de Bredase Klimaatburgemeesters. Op dinsdagavond gingen bewoners met elkaar in gesprek gingen over isoleren. Een erg interactieve avond met veel nuttige feedback van actieve Bredanaars!

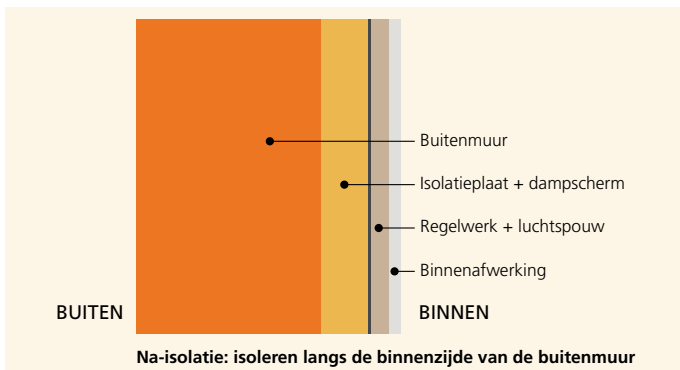
De woensdag en donderdag stonden in het teken van het verduurzamen van monumenten en VvE complexen. Bij beide avonden waren veel betrokken bewoners. Bij de VvE avond was er zelfs zo'n grote opkomst dat we deze bijeenkomst nog een keer organiseren. Op vrijdag en zaterdag stonden we met het Bredadoetmee-team op het Kasteelplein tijdens het Energiefestival. Met de Greenhopper als middelpunt werden ook deze dagen goed bezocht. Er kon gefietst worden voor een pannenkoek, het was mogelijk om te ontsnappen uit de Escapebus door het kraken van een duurzame code, er was ruimte om vragen te stellen aan de energiecoaches en ideeën te geven in de BrabantdoetWAT-tent. De organisatie kijkt terug op een mooie eerste editie. Het is goed om te zien hoe energie en klimaat leven in de wijken en dorpen en hoe belangrijk het is dat we informatie uitwisselen. Wat ons betreft volgend jaar weer een editie. Houd onze website www.bredadoetmee.nl in de gaten voor meer informatie!

ISOLEREN VAN EEN ENKELSTEENS MUUR VANAF DE BINNENKANT?

Oudere woningen hebben vaak geen spouwmuur. Maar hoe kan een enkelsteens muur toch geïsoleerd worden vanaf de binnenkant? Het meest eenvoudige is het plaatsen van een voorzetwand met isolatiemateriaal of kant en klare panelen. Voorbeelden van binnengevelisolatie zijn glaswol, steenwol, XPS- of PIR-platen. Kant en klare panelen zijn voorzien van een dampremmende laag met daaroverheen een gipsplaat. De isolatieplaten worden op de muur geplaatst tegen een isolatiestrook. De strook tussen de binnenafwerking en isolatieplaten zorgt voor een kleine spouw tussen muur en isolatiemateriaal. Voor het toepassen van ander isolatiemateriaal moet er eerst een houten voorzetwand geplaatst worden.

Muurisolatie verhoogt het comfort in huis. Bovendien bespaar je ongeveer 25% op het energieverbruik. Dat gaat dus over een flink bedrag per jaar. Muurisolatie draagt bij aan een hogere isolatiewaarde, maar er is wel wat ruimteverlies in de woning. Bij het plaatsen van voorzetwanden moet rekening gehouden worden met bijvoorbeeld stopcontacten, lichtschakelaars, vensterbanken.

Gastcolumn: Merel Janssen

In december 2021 kochten wij in Teteringen een huis uit 1971. De basis van het huis was goed. Maar er kon zeker nog veel gedaan worden om het huis te verduurzamen. Om slimme keuzes te maken, nam ik contact op met de gemeente. Mijn vraag was wat er komende jaren in Teteringen gedaan wordt vanuit de gemeente. Daaruit bleek dat er binnen afzienbare tijd geen grote plannen waren voor Teteringen, maar dat er wel subsidies beschikbaar waren voor een aantal van onze plannen. Om te bepalen wat we 'echt' aan moesten pakken, hebben we gekeken wat het meest bijdraagt aan een duurzamer leven. Maar ook wat binnen ons budget mogelijk was. De verduurzaamheidshypotheek die we konden afsluiten bij de aankoop van ons huis heeft ons budget wat verruimd, wat erg prettig is.

Omdat we geen kenners zijn, hebben we veel uitgezocht via het internet. Ook is er een warmtepomp adviseur langs geweest. Uiteindelijk hebben we samen met onze aannemer een aantal definitieve keuzes gemaakt.

Zo hebben we gekozen voor de installatie van zonnepanelen. Daarnaast is de zolder (van binnenuit) geïsoleerd en zijn er een aantal ramen vervangen met HR++ glas. We hadden veel last van tocht door slecht geïsoleerde kozijnen, dus een aantal ramen en kozijnen vervangen was een must. De isolatie van de zolder was relatief eenvoudig, omdat er toch al verbouwd werd. De badkamer is ook aangepakt en daar hebben we gekozen voor elektrische verwarming in plaats van op gas. Uiteindelijk willen we zoveel mogelijk van het gas af en overwegen we een hybride warmtepomp. Hiervoor kijken we nu vooral naar de ontwikkelingen in de markt, want het is toch een kostbaar verhaal.

We wonen bijna een jaar in ons fijne huis en ons woongemak is inmiddels enorm verbeterd. We merken bijvoorbeeld dat het minder koud is. Door de slimme meter en zonnepanelen hebben we ook goed inzicht in ons verbruik. Het was absoluut de investering waard, maar wat het oplevert, weten we eigenlijk komende winter pas. We zijn erg blij dat we met deze aanpassingen fijner leven en wat bijdragen aan een betere wereld •

Gemeente Breda

Meer weten over de alternatieven voor aardgas en de mogelijkheden voor uw woning?

Ga dan naar de website www.breda.nl/energietransitie

U kunt er ook uw vraag stellen of idee delen.